

วิเทศปริทัศน์

ศูนย์ศึกษาการต่างประเทศ (ISC) ผลิตเอกสารและบทความที่เกี่ยวข้องกับการทูตและการระหว่างประเทศ ความเห็นที่ปรากฏในบทความนี้เป็นของผู้เขียน ไม่ได้เป็นความเห็นของรัฐบาลไทยหรือกระทรวงการต่างประเทศ การผลิตหรือทำซ้ำเอกสารและบทความในรูปแบบใด ๆ ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากศูนย์ศึกษาการต่างประเทศที่ isc@mfa.go.th และจะต้องระบุชื่อผู้เขียนให้ชัดเจนตามหลักการอ้างอิงเอกสารที่เป็นสากลด้วย

ฉบับที่ 4/2568 | กันยายน 2568

เมื่อมาเลเซียเป็นผู้นำอาเซียน: บทบาทที่เต็มไปด้วยความผันผวนและความท้าทาย

ภัทรารวรรณ แก้วกรอง¹

กานต์วี จิตรองอาจ²

ใน พ.ศ. 2568 เป็นปีที่มาเลเซียได้รับตำแหน่งประธานอาเซียนในช่วงเวลาที่อาเซียนกำลังเผชิญกับความท้าทายทางการเมืองและเศรษฐกิจที่มีความผันผวนทั้งภายในและภายนอกภูมิภาค การรับตำแหน่งนี้เกิดขึ้นท่ามกลางสถานการณ์ที่มีความซับซ้อนจากการแข่งขันทางภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างประเทศมหาอำนาจ และความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างต่อเนื่อง ความท้าทายเหล่านี้ส่งผลกระทบต่ออาเซียนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ทั้งในด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ และการพัฒนา รวมถึงการรับมือกับปัญหาภายในของประเทศสมาชิก ดังนั้นท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คำถามสำคัญจึงอยู่ที่ว่า มาเลเซียในฐานะประธานอาเซียนจะสามารถนำพาอาเซียนให้รับมือกับวิกฤตเหล่านี้ และกำหนดทิศทางอนาคตของภูมิภาคไปในทิศทางใด

บทบาทของประธานอาเซียน

เป็นเวลากว่าครึ่งศตวรรษนับแต่การก่อตั้งของอาเซียนเมื่อ พ.ศ. 2510 องค์การภูมิภาคแห่งนี้ได้เผชิญและก้าวผ่านความท้าทายสำคัญในเวทีระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นผลพวงจากสงครามเย็น ความขัดแย้งในอินโดจีน วิกฤตเศรษฐกิจการเงินเอเชีย ไปจนถึงการแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างมหาอำนาจโลกอย่างสหรัฐอเมริกากับจีน ในปัจจุบัน ในทุกช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลง อาเซียนไม่อาจหลีกเลี่ยงที่จะต้องเผชิญบทบาท ทั้งทางตรงและทางอ้อม

¹ นักวิจัย ศูนย์ศึกษาการต่างประเทศ (ISC)

² นักการทูตปฏิบัติการ กระทรวงการต่างประเทศ ปัจจุบันกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโทที่ Lee Kuan Yew School of Public Policy

ซึ่งจะต้องทำไปพร้อมกับการเดินทางขับเคลื่อนการรวมกลุ่มของประชาคมอาเซียนให้ก้าวต่อไปในกระบวนการดังกล่าว บทบาทของประเทศที่ดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นผู้กำหนดวาระกำกับทิศทางการหารือ และเป็นตัวแทนของภูมิภาคในเวทีระหว่างประเทศ การปฏิบัติหน้าที่ของประธานอาเซียนในแต่ละปี จึงกลายเป็นประเด็นที่น่าจับตามองว่าแต่ละประเทศจะสามารถใช้บทบาทดังกล่าวเพื่อนำพาอาเซียนให้รับมือกับสถานการณ์ท้าทาย และรักษาความเป็นเอกภาพของภูมิภาคได้มากน้อยเพียงใด

ตามกฎบัตรอาเซียน ประธานอาเซียนมีบทบาทสำคัญในการธำรงและขับเคลื่อนความเป็นเอกภาพของภูมิภาค โดยทำหน้าที่ส่งเสริมผลประโยชน์ร่วมและยกระดับความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ผ่านการกำหนดนโยบายการประสานงาน และการสร้างฉันทามติ นอกจากนี้ ประธานยังมีบทบาทในการตอบสนองต่อประเด็นเร่งด่วนและวิกฤติ ทำหน้าที่เป็นคนกลางที่น่าเชื่อถือ รวมทั้งทำหน้าที่แทนอาเซียนในการสร้างความสัมพันธ์กับประเทศนอกภูมิภาค เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและขับเคลื่อนอาเซียนไปข้างหน้าอย่างมั่นคง³ อย่างไรก็ตาม บทบาทของประธานอาเซียนมีลักษณะเป็นผู้กำหนดวาระและขับเคลื่อนนโยบาย มากกว่าการใช้อำนาจตัดสินใจโดยตรง เนื่องจากต้องดำเนินอยู่ภายใต้ ASEAN Way ซึ่งเป็นปทัสฐานสำคัญของการอยู่ร่วมกันในอาเซียน อันได้แก่ หลักการไม่แทรกแซงกิจการภายในของกันและกัน (non-interference) การตัดสินใจด้วยฉันทามติ และความไม่เป็นทางการ (informality) ปทัสฐานเหล่านี้ แม้มีส่วนช่วยรักษาความสัมพันธ์อันราบรื่นระหว่างประเทศสมาชิก แต่ก็ถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางว่าอาจกลายเป็นข้อจำกัดต่อประสิทธิภาพของอาเซียน รวมถึงต่อการปฏิบัติหน้าที่ของประธานอาเซียนเองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

มาเลเซียกับอาเซียนที่ครอบคลุมและยั่งยืน

ในพ.ศ. 2568 มาเลเซียเข้ารับตำแหน่งประธานอาเซียนเป็นครั้งที่ 5 นับแต่การก่อตั้งประชาคม อาเซียน ซึ่งเป็นการรับตำแหน่งต่อจาก สปป. ลาว โดยหัวข้อหลักของการดำรงตำแหน่ง ของมาเลเซียในปีนี้เป็น “Inclusivity and Sustainability” เน้นย้ำการสร้างอนาคตของอาเซียนที่ครอบคลุมและยั่งยืนโดยมีพื้นฐานมาจากนโยบาย Malaysia Madani ของนายกรัฐมนตรีอันวาร์ อิบราฮิม ซึ่งเน้นย้ำบทบาทของมาเลเซียในการเป็นผู้นำภูมิภาคที่มีวิสัยทัศน์ก้าวหน้า ให้ความสำคัญกับความยั่งยืน ความเท่าเทียม และการบริหารที่ยึดหลักคุณธรรม (value-driven) สะท้อนความมุ่งมั่นของมาเลเซียที่จะไม่เพียงแต่เสริมสร้างบทบาทความเป็นผู้นำในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เท่านั้น แต่ยังมุ่งวางตัวเองให้เป็นผู้นำสร้างสะพานเชื่อมและผู้ไกล่เกลี่ยในโลกที่มีแนวโน้มแบ่งขั้วมากขึ้น⁴ บทบาทประธานอาเซียนของมาเลเซียในปีนี้จะดำเนินไปท่ามกลางความท้าทายจากความผันผวนของการเมืองโลกและภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันระหว่างสหรัฐฯ กับจีน ปัญหาเมียนมา และความขัดแย้งระหว่างไทยกับกัมพูชา และที่สำคัญคือ

³ กรมาอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, “กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)”, https://image.mfa.go.th/mfa/0/OcXc7u4THG/migrate_directory/asean-media-center-20121203-180519-958411.pdf.

⁴ ISEAS – Yusof Ishak Institute, “Malaysia Chairs ASEAN at a Strategic Crossroads: Priorities, Opportunities and Challenges, Trends in Southeast Asia”, Issue 12, https://www.iseas.edu.sg/wp-content/uploads/2025/05/TRS12_25.pdf.

ภายใต้สถานการณ์การเมืองโลกที่ผันผวนอย่างต่อเนื่องอาเซียนจะยังต้องรักษา ASEAN Centrality เอาไว้ให้ได้เพื่อคงไว้ซึ่งการที่อาเซียนยังคงเป็น “ศูนย์กลาง” หรือ “ตัวขับเคลื่อนหลัก” ของความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชีย-แปซิฟิก

ท่ามกลางความท้าทายเหล่านี้ บทบาทประธานของมาเลเซียจึงเป็นทั้งความท้าทายและโอกาสในการผลักดันความต่อเนื่องของแผนงานสำคัญ เช่น การเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าในอาเซียน (ASEAN Power Grid) การเจรจาประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (Code of Conduct in the South China Sea: COC) และการจัดทำกรอบความตกลงเศรษฐกิจดิจิทัลอาเซียน (Digital Economy Framework Agreement) นอกจากนี้ มาเลเซียยังมีส่วนในการผลักดันการรับรอง **ASEAN Community Vision 2045** รวมทั้งแนวทางการรับมือกับความท้าทายภายในและภายนอกภูมิภาค เพื่อรักษาความน่าเชื่อถือ และความมั่นคงของบทบาทนำของอาเซียนในเวทีโลก⁵

การคาดการณ์บทบาทของมาเลเซียในการขับเคลื่อนอาเซียนสามารถทำความเข้าใจได้จากแนวนโยบายการต่างประเทศของมาเลเซียได้เช่นกัน นับแต่การดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายอันวาร์ อิบราฮิม เมื่อ พ.ศ. 2565 นโยบายการต่างประเทศของมาเลเซียให้ความสำคัญกับจีนมากขึ้นจากอิทธิพลของจีนที่เพิ่มมากขึ้นในด้านเศรษฐกิจ และบทบาทด้านการเมืองในภูมิภาค อย่างไรก็ตามมาเลเซียยังคงให้ความสำคัญกับความต่อเนื่องในการสร้างความสมดุลในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐฯ - จีน⁶ สำหรับนโยบายของมาเลเซียต่ออาเซียน มาเลเซียมองว่าอาเซียนเป็นเสาหลักของนโยบายการต่างประเทศและให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง ความมั่นคง และความยั่งยืน

การแข่งขันระหว่างมหาอำนาจสหรัฐฯ - จีน

สหรัฐฯ และจีน ต่างเป็นคู่เจรจาที่มีความสำคัญต่ออาเซียน ในบริบทของการแข่งขันระหว่างมหาอำนาจทั้งสอง อาเซียนจึงจำเป็นต้องกำหนดนโยบายที่รักษาสมดุลความสัมพันธ์กับทั้งสองฝ่ายเพื่อคงไว้ซึ่ง ASEAN Centrality และเลี่ยงผลกระทบจากการแข่งขันที่จะทำให้เกิดการแตกแยกในหมู่ประเทศสมาชิก อย่างไรก็ตาม สิ่งที่น่าสังเกตคือ ในช่วงการดำรงตำแหน่งของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ครั้งแรกระหว่างพ.ศ. 2560 - 2564 ผู้นำสหรัฐฯ เลือกที่จะเข้าร่วมการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนเพียงครั้งเดียวเมื่อพ.ศ. 2560 ซึ่งถูกตีความว่าเป็นสัญญาณของการลดทอนความสำคัญของอาเซียนในนโยบายการต่างประเทศของสหรัฐฯ ดังนั้น การตัดสินใจของ

⁵ FULCRUM, “Malaysia’s ASEAN Chairmanship: Facing Treacherous Geopolitical Headwinds”, <https://fulcrum.sg/malysias-asean-chairmanship-facing-treacherous-geopolitical-headwinds/>.

⁶ Indo Pacific Circle, “Malaysia’s Foreign Policy under Anwar Ibrahim: Continuities and Prospects”, <https://www.ipcircle.org/op-eds/malaysia-s--foreign-policy-under-anwar-ibrahim%3A-continuities-and-prospects>.

ผู้นำสหรัฐฯ ในครั้งนี้ว่าจะเข้าร่วมการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนหรือไม่ในเดือนตุลาคมนี้นับเป็นประเด็นที่น่าจับตา เนื่องจากจะสะท้อนท่าทีของสหรัฐฯ ต่อการให้ความสำคัญต่ออาเซียน⁷

ปัญหาความขัดแย้งในทะเลจีนใต้

ความขัดแย้งในทะเลจีนใต้ถือเป็นประเด็นท้าทายสำคัญของอาเซียนมาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นพื้นที่พิพาทระหว่างมหาอำนาจในภูมิภาคอย่างจีนกับประเทศสมาชิกอาเซียนหลายประเทศ ได้แก่ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และบรูไน แม้ว่าจะมีความพยายามในการจัดการความมั่นคงในทะเลจีนใต้มาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงขาดประสิทธิภาพที่เพียงพอ ตั้งแต่การลงนามในปฏิญญาว่าด้วยแนวปฏิบัติของภาคีในทะเลจีนใต้ (Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea: DOC) ใน พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นเพียงข้อตกลงที่ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย จึงทำให้การเจรจาจัดทำเอกสารประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (Code of Conduct in the South China Sea: COC) ที่มีผลผูกพันทางกฎหมายกลายเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อสันติภาพที่ยั่งยืนในทะเลจีนใต้⁸ ในบริบทนี้ มาเลเซียซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศที่มีข้อพิพาทในทะเลจีนใต้ แม้ว่าจะภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรีอันวาร์ อิบราฮิม จะมีแนวโน้มให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสัมพันธ์กับจีนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น แต่ในประเด็นทะเลจีนใต้คาดว่ามาเลเซียจะยังคงรักษาคูหาเดิมเพื่อปกป้องผลประโยชน์และอธิปไตยแห่งชาติและยืนหยัดในการแก้ไขข้อพิพาทโดยสันติวิธีและการปฏิบัติตามหลักการของกฎหมายระหว่างประเทศ นอกจากนี้ การที่ประเด็นข้อพิพาทในทะเลจีนใต้กลายเป็นพื้นที่ที่มหาอำนาจเข้ามามีบทบาทและมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดการแตกแยกในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ทำให้มาเลเซียในฐานะประธานอาเซียนต้องมีบทบาทสำคัญในการสร้างความไว้วางใจและสร้างความเป็นเอกภาพในหมู่สมาชิกด้วยเช่นกัน⁹

ปัญหาความรุนแรงภายในของเมียนมา

มาเลเซียได้ยึดมั่นในฉันทามติ 5 ข้อของอาเซียนเป็นกรอบหลักสำหรับการดำเนินนโยบายเพื่อบรรลุสันติภาพในเมียนมา ตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งประธานอาเซียนในพ.ศ. 2568 รัฐบาลมาเลเซียภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรีอันวาร์ อิบราฮิม ได้แสดงจุดยืนที่ชัดเจนและริเริ่มกลไกการเจรจาหลากหลายรูปแบบเพื่อส่งเสริมการสร้างสันติภาพในภูมิภาค การดำเนินการของมาเลเซียมีความโดดเด่นในหลายมิติ ประการแรก การจัดตั้งคณะที่ปรึกษาเฉพาะกิจซึ่งประกอบด้วยอดีตเจ้าหน้าที่อาวุโสของอาเซียนที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการ

⁷ ORF Expert Speak, "Malaysia's ASEAN Chairmanship and Trump 2.0: Challenges and Opportunities", <https://www.orfonline.org/expert-speak/malaysia-s-asean-chairmanship-and-trump-2-0-challenges-and-opportunities>.

⁸ Law For ASEAN, "อาเซียนเล็งถึงการมีกฎเกณฑ์ในทะเลจีนใต้ที่ 'มีผลผูกพันตามกฎหมาย'", <https://lawforasean.ocs.go.th/Content/View?Id=205&Type=1>.

⁹ ThinkChina, "Can Malaysia Unite ASEAN in the South China Sea?", <https://www.thinkchina.sg/politics/can-malaysia-unite-asean-south-china-sea>.

จัดการกับสถานการณ์เมียนมา¹⁰ ประการที่สอง มาเลเซียได้ดำเนินการเจรจาทางการทูตโดยตรงกับผู้แทนของรัฐบาลทหารเมียนมา รวมถึงการพบปะกับนายพลมินอ่องหล่าย ประมุขรัฐบาลทหาร ที่กรุงเทพฯ ขณะเดียวกันยังจัดให้มีการหารือกับตัวแทนจากฝ่ายต่างๆ ของเมียนมาเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 เพื่อรับฟังมุมมองที่หลากหลายและหาทางออกที่เป็นไปได้ นอกเหนือจากการส่งเสริมการเจรจาแล้ว มาเลเซียยังแสดงจุดยืนที่เด็ดขาดในการเรียกร้องให้อาเซียนให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเมียนมาอย่างจริงจังและเร่งด่วน¹¹ รวมถึงการเรียกร้องให้อาเซียนออกมาประณามอย่างรุนแรงต่อการกระทำของรัฐบาลทหารเมียนมาต่อประชาชนตลอดมา

ปัญหาความขัดแย้งบริเวณชายแดนไทยกับกัมพูชา

จากเหตุการณ์ความขัดแย้งบริเวณชายแดนไทยกับกัมพูชาที่เกิดการปะทะกันตั้งแต่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ จนยกระดับไปสู่การปะทะกันอย่างรุนแรงในเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมาเป็นเหตุให้บ้านเรือนเสียหายจากการใช้อาวุธหนัก ประชาชนและทหารล้มตาย เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศถึงจุดต่ำสุด ในขณะที่ยุทธการความขัดแย้งกำลังดำเนินไปด้วยความตึงเครียด มาเลเซียได้ออกแถลงการณ์เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2568 แสดงความเป็นกังวลต่อสถานการณ์ดังกล่าว โดยเรียกร้องให้ทั้งสองประเทศหยุดการปะทะ และหันมาใช้วิธีการเจรจาเพื่อฟื้นฟูสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค¹² โดยมาเลเซียได้เข้ามาทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการประสานงานเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาข้อพิพาทในเขตแดนระหว่างไทยกับกัมพูชาเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2568 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย แม้ว่าบทบาทของมาเลเซียในครั้งนี้จะสามารถผลักดันให้เกิดการเจรจาระหว่างสองประเทศได้สำเร็จ แต่การเข้ามามีส่วนร่วมของมาเลเซียกลับถูกมองว่าเป็นผลมาจากข้อจำกัดของอาเซียนที่ขาดกลไกที่มีประสิทธิภาพในการจัดการกับความขัดแย้งในภูมิภาค ซึ่งข้อจำกัดดังกล่าวเกิดขึ้นจากหลักการพื้นฐานของอาเซียน อาทิ หลักการไม่แทรกแซงกิจการภายในของกันและกัน และการตัดสินใจโดยฉันทา

¹⁰ Channel NewsAsia, "Commentary: ASEAN is losing patience on Myanmar. Can Malaysia push for a new approach?", <https://www.channelnewsasia.com/commentary/myanmar-election-plans-military-coup-fighting-four-years-asean-malaysia-chair-5018661>.

¹¹ ทีเอ็นเอ็น ไทยแลนด์, "นายกฯ มาเลเซียผลักดันอาเซียนมีส่วนร่วมการเจรจาในเมียนมา", <https://www.tnnthailand.com/world/200081/>.

¹² Official Portal Ministry of Foreign Affairs, Malaysia, "STATEMENT BY THE MINISTER OF FOREIGN AFFAIRS OF MALAYSIA H.E. DATO' SERI UTAMA HAJI MOHAMAD HAJI HASAN ON THAILAND-CAMBODIA BORDER DISPUTE", <https://www.kln.gov.my/web/guest/-/statement-by-the-minister-of-foreign-affairs-of-malaysia-h-e-dato-seri-utama-haji-mohamad-haji-hasan-on-thailand-cambodia-border-disputes>.

มติ อย่างไรก็ตาม การหยุดยั้งที่เกิดขึ้นในที่สุดกลับถูกมองว่าเป็นผลจากการแทรกแซงของมหาอำนาจมากกว่าที่จะเป็นผลงานของการทูตของมาเลเซียเพียงลำพัง¹³

ถึงแม้ว่าการเสนอเป็นตัวกลางในการเจรจาไกล่เกลี่ยปัญหาครั้งนี้อาจจะถูกมองว่าเป็นผลจากการแทรกแซงของมหาอำนาจก็ตาม แต่มาเลเซียได้แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาคตามวิสัยทัศน์ของอาเซียน ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นว่ามาเลเซียพยายามใช้บทบาทประธานอาเซียนเข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องอย่างรอบคอบระมัดระวังไม่ให้อาเซียนเกิดความแตกแยกภายในเพิ่มมากขึ้น ซึ่งไม่ใช่เรื่องที่สามารถทำได้ง่ายดายนัก

ข้อสรุป

บทบาทของมาเลเซียในฐานะประธานอาเซียนสะท้อนถึงความพยายามในการรักษาความสมดุลในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่มีการแข่งขันระหว่างประเทศมหาอำนาจ ซึ่งมีความท้าทายต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียน มาเลเซียพยายามที่จะรักษาความเป็นกลางในการสร้างความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ ในขณะเดียวกันก็มุ่งเน้นการเสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการเมืองภายในภูมิภาค เพื่อให้อาเซียนมีบทบาทที่แข็งแกร่งในเวทีระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม มาเลเซียอาจจะมีข้อจำกัดในการดำเนินการที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในอาเซียน โดยเฉพาะปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากหลักการพื้นฐานของอาเซียนอย่างการไม่แทรกแซงกิจการภายในของกันและกัน (non-interference) ถือเป็นข้อจำกัดสำคัญที่มาเลเซียและประเทศใดก็ตามที่จะอยู่ในตำแหน่งประธานอาเซียนไม่อาจหลีกเลี่ยง ซึ่งส่งผลทำให้การดำเนินนโยบายการจัดการกับปัญหาต่าง ๆ เป็นไปอย่างล่าช้าและขาดเอกภาพ ทำให้อาเซียนยังคงเผชิญกับอุปสรรคและความท้าทายในการบรรลุเป้าหมายการบูรณาการอย่างแท้จริง

ศูนย์ศึกษาการต่างประเทศ

(International Studies Center - ISC)

isc.mfa.go.th | isc@mfa.go.th

¹³ S. Rajaratnam School of International Studies, “Diplomacy Without Drama: Malaysia’s Role in the Cambodia-Thailand Conflict”, <https://rsis.edu.sg/rsis-publication/rsis/diplomacy-without-drama-malaysias-role-in-the-cambodia-thailand-conflict/>.